

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

ADI VE	
SAYI:	13-05-2003
SAYI:	288

Türkiye yaş meyve sebze üretim ve ihracat sektörü, üretim olanakları, coğrafi şartları ve ürün çeşitliliği açısından oldukça geniş olanaklara sahiptir. Ancak, bugüne kadar elimizdeki rakamlar gösteriyor ki 40milyon tonu aşan yaş meyve sebze üretimimizin % 3-4 oranında bir kısmını ihraç edebiliyoruz. Bu durum yaş meyve sebze ihraç sektörümüzün sorunlarını bütün açıklığı ile göz önüne sermektedir.

Yaş meyve sebze ekiminden ambalajlanmasına kadar Türkiye'de bir istihdam yarattığı getirdiği döviz katkısı ile katma değeri yüksek bir sektördür. İhracatdaki problemlerin çözülmesi köyden kenti azaltacak, birinci sınıf arazilerin tarım arazisi olarak kalmasını sağlayacaktır.

Meyve sebze ihracatının artması için bol ve kaliteli üretim yapılması gerekmektedir. Üretim rakamlarını incelediğimizde rakamla kır milyon tonu aşan bir üretim görülse de dünyanın istediği standart ve kalitede üretim yapılmadığını görmekteyiz. Ülkemizde üretim bazında sağlıklı kayıtlar bulunmadığından hangi ürünün ne miktarda ve hangi bölgede üretildiğini tam olarak bilmemekteyiz.

Yaş meyve sebze hassas ve kolay bozula bilen bir emtia olduğu için nakliye konusu son derece önem arz etmektedir.

Rakip ülkelerde teknoloji üretim teşvikleri geliştirilerek yaygınlaştırılmıştır. Ayrıca, AB üyesi olmanın avantajlarını kullanmakla ve nakliyede büyük avantajlara sahip bulunmaktadırlar. Geçiş belgesi sorunu yaşanmamakta, pazara yakın oldukları için daha hızlı ve ucuz ulaşma imkanına sahip bulunmaktadırlar. Reklam ve tanıtımı bize göre çok daha iyi yaparak kendi mallarına karşı tüketim alışkanlığı yaratmışlardır. Ülkemizde ise bu konular tamamen yaş meyve sebze ihracatının aleyhine işlemektedir.

Yaş meyve sebze ihracat sektörünün tamamında ithal girdi hemen hemen hiç yoktur. Bu bakımdan geçtiğimiz dönemde enflasyondaki artış ile kur sepetindeki artış ihracatımızın aleyhinde bir durum ortaya çıkmaktadır. Bu bakımdan bu sektörün ihracatının artması ile ekonomimize sağlayacağı net döviz girdisi yarattığı istihdam ve yan sektörlerin lokomotifi olması dolayısıyla, kolay bozulan zor şartlarda üretilen ve zor şartlarda ihraç edilen bu emtianın diğer sektörlerle göre daha çok devlet desteğine ihtiyacı olduğu göz ardı edilmemelidir.

Yaş meyve sebze ihracatının sorunlarını yedi ana başlıkta toplaya biliriz; üretim, ambalaj, depolama, nakliye, gümrükleme, vergi, pazarlama ve reklam, rakip ülkeler ile mukayese, ihracatın teşviki ile ilgili çözümler.

Yaş meyve sebze ihracatında destek üreticileri malının değerlendirilmesi açısından önemlidir. Her yıl domates, narenciye gibi ayrı kalemler için ihracat desteği konusunda günü birlik çalışmalar yapıla gelmiştir. Çözümde hep geç kalmış ve günlük olmuştur. Türkiye gibi %40 oranında tarımla geçinen bir ülkede yaş meyve sebze ihracatı çok önemli döviz kaynağı olmalıdır. Bunun için insanımızın sağlığı ve AB standartlarına uyum sağlamı doğal üretime geçilmesi, üretim ve ambalaj-sahasındaki zirai ilaç, hormon ve kimyasal ilaçların kullanımı denetim altına alınması, rezidue laboratuvarlarının sayısının artırılması ve etkin hale getirilmesi konusunda çalışmalar acilen yapılmalıdır.

Türkiye 'de yaş sebze üretiminin %65 inin yapıldığı Akdeniz bölgesinde başta olmak üzere diğer yöreler hem üretici, hem komisyoncu, hem de ihracatçılara yaş meyve sebzenin tohum ve gübre girdisinde başlayıp ekilmesinden ihraç edilmesine

kadar emeği olan sekt6r6n b6t6n basamakları ile birlikte, kamu kurum kuruluşları ve yasama meclisince birlikte " sorunlar ve 6z6m 6neriler " ele alınmalıdır. Tarım 6r6nlerimizin d6nya pazarlarında pazarlanmasına maddi ve manevi destek verilmelidir.

Yukarıda sunulan ve araştırma sırasında belirlenecek nedenlerle Anayasa'nın 98 ve TBMM i t6z6g6n6n 104 ve 105 maddeleri uyarınca "YAŞ MEYVE SEBZE 6RETİMİ VE İHRACATI İLE İLGİLİ SEKT6RDE YERİNDE İNCELEME YAPMAK S6RETİYLE BU SEKT6R6N SORUNLARI GELECEĞİ VE ALINMASI GEREKEN 6NLEMLERİN ARAŐTIRILMASI " İÇİN BİR Meclis Araştırması açılmasını saygularımızla arz ederiz.

Mustafa Eyiceoğlu
Mersin Milletvekili
ve 23 Milletvekili

1. Mustafa EYİCEOĞLU- Mersin Mv.
2. Murat YILDIRIM- Çorum Mv.
3. Ertuğrul YALÇINBAYIR- Bursa Mv.
4. Öner ERGENÇ- Siirt Mv.
5. Saffet BENLİ- Mersin Mv.
6. Ömer ABUŞOĞLU- Gaziantep Mv.
7. Fehmi ÖZTUNÇ- Hakkari Mv.
8. Emin ŞİRİN- İstanbul Mv.
9. Hasan KARA- Kilis Mv.
10. Mustafa CUMUR- Trabzon Mv.
11. Osman Nuri FİLİZ- Denizli Mv.
12. Sadullah ERGİN- Hatay Mv.
13. Hamit TAŞÇI- Ordu Mv.
14. Cahit CAN- Sinop Mv.
15. Zafer HIDIROĞLU- Bursa Mv.
16. Süleyman TURGUT- Manisa Mv.
17. Süleyman SARIBAŞ- Malatya Mv.
18. Selahattin DAĞ- Mardin Mv.
19. Cüneyt KARABIYIK- Van Mv.
20. Afif DEMİRKIRAN- Batman Mv.
21. Şükrü ÖNDER- Yalova Mv.
22. Sedat KIZILCIKLI- Bursa Mv.
23. Hasan Ali ÇELİK- Sakarya Mv.
24. Muzaffer KÜLCÜ- Çorum Mv.